

**PENGURUSAN ELEMEN PSIKOLOGIKAL SEBAGAI PERSEDIAAN MENGHADAPI
BENCANA: SATU KAJIAN KUALITATIF TERHADAP MANGSA BANJIR DI KELANTAN
(MANAGEMENT OF PSYCHOLOGICAL ELEMENTS AS PREPARATION IN FACING
DISASTERS: A QUALITATIVE STUDY OF FLOOD VICTIMS IN KELANTAN)**

Norizan Binti Yusof

*Pusat pengajian Bahasa Moden dan Sains Kemanusiaan
Universiti Malaysia Pahang*

ABSTRACT

Disaster is that which stimulates a pronounced effect on the one who experiences it. Not only does it result in a physical effect but also a significant psychological repercussion on the victim. The bulk of disaster management researches give too great an emphasis on the physical outlook such as property and health, relative to the psychological aftermath and its management aspect. This research has taken the qualitative approach through an extensive interview with five victims of the flash flood catastrophe in Kelantan to identify the sustained psychological effect as well as how the management of psychological support aspect can be of assistance for the victims. The acquisition of the research findings encompassed several themes namely sustained emotion theme, sustained psychological issue theme along with management of psychological victim aspect. The outcome of the resulting theme corroborated with the disaster management model via three stages namely, induction, identification and assessment, and finally, development and preservation.

Key words: *management, psychological impact, disaster, flood, effect*

PENGENALAN

Bencana merupakan salah satu fenomena alam semula jadi. Ia merupakan satu fenomena yang membawa kepada tragedi dan kebiasaannya berlaku dalam keadaan luar jangka. Kesan daripada bencana ini amat besar kepada mangsa yang mengalaminya kerana ia bukan sahaja melibatkan kerosakan dan kemusnahan harta benda, bahkan ia juga melibatkan kehilangan nyawa. Banjir merupakan bencana alam yang sentiasa berlaku dalam iklim Malaysia, banjir merupakan antara bencana yang menyumbang kepada kerosakan harta benda yang terbesar kepada penduduk Malaysia saban tahun, malah banjir juga ada kalanya menyumbang kepada *hazard*, kecederaan dan keadaan lebih serius adalah kehilangan nyawa. Oleh kerana fenomena bencana ini sering berlaku saban tahun, maka pengurusan komprehensif perlulah dirancang oleh pihak yang terlibat bagi mengatasi masalah pasca banjir. Walaubagaimanapun pengurusan fenomena banjir di Malaysia tidak menitikberatkan aspek psikologikal pasca banjir terhadap mangsa, malah sokongan yang diberi cuma

berbentuk seketika. Sewajarnya pengurusan aspek keselamatan psikologikal secara strategik, taktikal dan operasional harus menjadi teras kepada bantuan dan pengurusan mangsa banjir (Everly, Perrin & Paul, 2008).

Kesan dan pengurusan aspek psikologi

Pengurusan aspek psikologikal yang dicadangkan oleh *NATO Joint Medical Committee*, (2008) mencadangkan tiga peringkat pengurusan intervensi kepada sesuatu bencana perlu dilakukan. Peringkat yang terlibat adalah peringkat mengenal pasti, peringkat latihan dan pembelajaran dan peringkat Integrasi peringkat pertama dan kedua. Kajian pengurusan aspek psikologikal yang dijalankan di Belanda pada tahun 1953 mendapati bahawa proses bantuan psikologikal perlu terus diberikan pada empat tahap iaitu tahap ketika banjir, ketika menyelamatkan, ketika dalam proses pemindahan dan dalam proses pembaikan semula. Kajian yang dijalankan berkaitan kesan bencana kepada kesihatan mental mendapat bahawa seseorang mangsa yang mengalami bencana akan merasai kesan bencana itu dalam tempoh sembilan bulan dan kesan daripada bencana